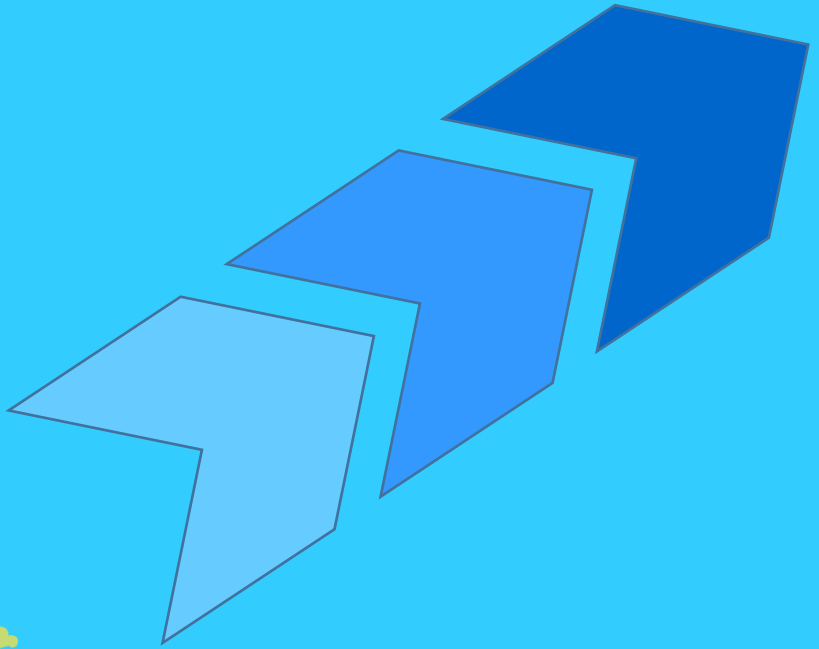

การเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ (Creative self-directed learning)

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่
รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์

(Creative self-directed learning)

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่
รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์
(Creative self-directed learning)

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

พิมพ์เผยแพร่ ตุลาคม 2564

แหล่งเผยแพร่ ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้

<http://www.curriculumandlearning.com>

พิมพ์ที่ ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้

ลิขสิทธิ์ หนังสือเล่มนี้ไม่มีลิขสิทธิ์ จัดพิมพ์เพื่อการใช้ประโยชน์

ทางหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษา

และส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และการแบ่งปัน

คำนำ

หนังสือเล่มเล็ก “การเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์” เล่มนี้ เขียนขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคต

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องได้มากพอสมควร

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒผล

สารบัญ

1. บทนำ	1
2. การเรียนรู้แบบนำตนเอง	1
3. การเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์	2
4. บทบาทผู้สอนในการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์	3
5. บทสรุป	5
บรรณานุกรม	6

การเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์

(Creative self-directed learning)

1. บทนำ

จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนในปัจจุบันประการหนึ่ง คือ การพัฒนาให้มีสมรรถนะตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลงในอนาคต ซึ่งต้องอาศัยการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพและพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนให้สามารถกำหนดเป้าหมายและใช้กระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนประเมินและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

2. การเรียนรู้แบบนำตนเอง

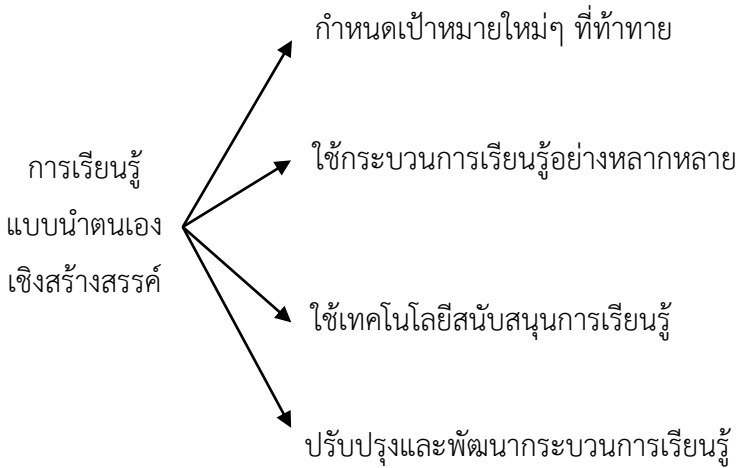
การเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-directed learning) หมายถึงการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เป็นผู้ปฏิบัติการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมี Passion มีเป้าหมายและใช้กระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างหลากหลาย มีความมุ่งมั่นเพียรพยายามจนเกิดความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และสมรรถนะตามเป้าหมายที่ผู้เรียนกำหนดไว้

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเริ่มต้นจากความสนใจใฝ่รู้ (curiosity) ประกอบกับการมีวินัย (discipline) และความรับผิดชอบ นำตนเองไปสู่การเรียนรู้ที่มีความหมาย รู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างไม่มีที่สิ้นสุด นำไปสู่การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่สำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาตนเองในยุคปัจจุบัน

3. การเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์

สำหรับการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ (Creative self-directed learning) หมายถึงการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีบทบาทในการกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ที่สะท้อนถึงการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของผู้เรียน การมีเป้าหมายใหม่ๆ ที่ท้าทายศักยภาพของตนอย่างเหมาะสม ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย และยืดหยุ่น ใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประเมินปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ใหม่ๆ ที่เหมาะสมกับ Learning style ของตนเอง

ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ได้
หากได้รับการโค้ชจากผู้สอนอย่างเหมาะสม

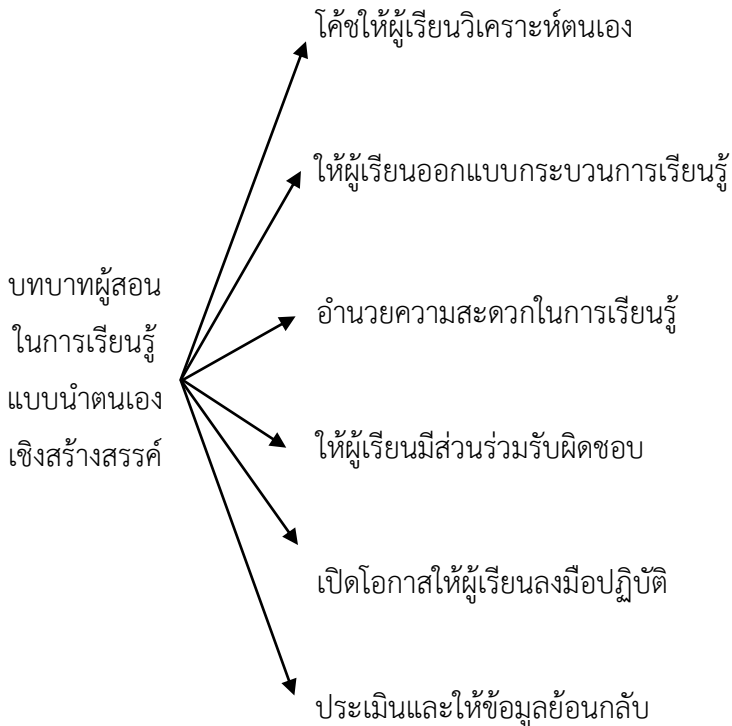
ภาพประกอบ 1 การเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์

4. บทบาทผู้สอนในการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์

ผู้สอนมีบทบาทในการกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุน และโค้ช ผู้เรียนให้สามารถวิเคราะห์ตนเองแล้วกำหนดเป้าหมายทางการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ**ธรรมชาติและวิถีชีวิต**ของตนเอง กระตุ้นวินัยในตนเอง ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้มุ่งเน้น

ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง กำกับ ติดตาม ประเมินและให้ข้อมูลย้อนกลับที่เสริมสร้างคุณลักษณะการเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียนรายบุคคล

ภาพประกอบ 2 บทรบาทผู้สอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบนำตนเอง
เชิงสร้างสรรค์

5. บทสรุป

การเรียนรู้แบบนำตนเองเชิงสร้างสรรค์เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจาก **แรงจูงใจภายใน**ของผู้เรียน ผู้เรียนมีความต้องการเรียนรู้ด้วย Passion และมีความรับผิดชอบ โดยผู้เรียนทุกคนมี **ศักยภาพ**ในการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเชิงสร้างสรรค์สามารถพัฒนาให้เกิดกับ ผู้เรียนได้ด้วยการเปิดโอกาสให้ **กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้** **วางแผนการเรียนรู้** **ลงมือปฏิบัติ**โดยใช้ **กระบวนการเรียนรู้** และ **ประเมินและปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้**ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

- เขมณัฏฐ์ มิ่งศิริธรรม. (2552). การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองบนเครือข่าย : Self-directed Learning on Web-based Learning. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 32(1): 6-13.
- ลาวัลย์ ทองมนต์. (2550). การพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนในระดับประถมศึกษา. *ปริญญาานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- Anderson, M. (2016). *Learning to Choose Choosing to Learn: The Key to Student Motivate & Achievement*. Alexandria, VA: ASCD.

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเชิงสร้างสรรค์
เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องเร่งพัฒนาให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน
ผ่านการโค้ชให้ผู้เรียนมี Passion & Inspiration ในการเรียนรู้

